

มุมมองของ “นิต้าโพล” ในฐานะผู้ว่าจ้าง ต่อกรณีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ*

ณัฐฐา วินิจนัยภาค**

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคในการจ้างงานผู้พิการในกรณีของศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิต้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และเพื่อเสนอแนะแนวทางที่จะช่วยเอื้ออำนวยให้การจ้างงานสามารถเกิดขึ้นได้จริงมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 ที่ต้องการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ทั้งนี้ ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิต้าโพล” ได้มีโครงการรับสมัครผู้พิการเป็นพนักงานเก็บข้อมูล โดยเริ่มประชาสัมพันธ์โครงการในช่วงเดือนมิถุนายน 2560 มีผู้สนใจติดต่อสอบถามเกี่ยวกับลักษณะของงานเพิ่มเติมเป็นจำนวนมาก เพราะเข้าใจว่าสามารถนำแบบสอบถามกลับไปทำที่บ้านได้ แต่เนื่องจากการเก็บข้อมูลเป็นการเก็บข้อมูลทางโทรศัพท์ที่ต้องมาปฏิบัติงานที่ศูนย์ฯ ทำให้สุดท้ายแล้วไม่สามารถรับผู้พิการเข้าทำงานได้เลยแม้แต่คนเดียว จากอุปสรรคสำคัญคือ ปัญหาด้านการเดินทาง ดังนั้น การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการโดยการว่าจ้างงาน จึงจำเป็นที่จะต้องมีการมีปัจจัยเกื้อหนุนนอกเหนือการควบคุมของทั้งหน่วยงานที่จะว่าจ้างงาน และผู้พิการ นั่นก็คือ ควรเร่งรัดการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 มาตรา 37 ที่กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดลักษณะหรือการจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกหรือบริการในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือบริการสาธารณะอื่น ๆ ให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

คำสำคัญ: คนพิการ การจ้างงาน

* ปรับปรุงจากบทความชื่อ “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ: กรณีศึกษา การว่าจ้างงานมุมมองของ “นิต้าโพล” ในฐานะผู้ว่าจ้าง” ซึ่งนำเสนอในงานประชุมวิชาการระดับชาติด้านรัฐประศาสนศาสตร์ วันอังคารที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 ห้อง 7006 ชั้น 7 อาคาร นวมินทราช สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

** คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

อีเมล: nattha@nida.ac.th

The View of “Nida Poll” as an Employer to the Case of Promotion and Development of the Quality of Life of the Disabled

Nattha Vinijaiyapak*

Abstract

This research article aims to know the problems and obstacles in hiring disabled people in the case of the NIDA Poll Center, National Institute of Development Administration. And to suggest ways to help make employment easier. In order to be in accordance with the intention of the Promotion and Development of the Quality of Life of the Disabled Act B.E.2550 that needs to promote and improve the quality of life of the disabled, the NIDA Poll Center has a project to recruit people with disabilities as data collectors. By starting to publicize the project during June 2017. There are many interested persons to inquire about the nature of the additional work because they understand that they can bring the questionnaire back to do at home. But because the data collection is a data collection by phone that must be performed at the center. Making the last one unable to get the disabled to work even one person. From the main obstacle is Travel problems therefore promoting and improving the quality of life of people with disabilities by hiring. Therefore it is necessary to have a supportive factor that is beyond the control of both the employment agency and the disabled, that is, should expedite the implementation of the Act on the Promotion and Development of the Quality of Life of the Disabled Person B.E.2550, Section 37, which requires Minister of Social Development and Human Security Minister of Transport And the Minister of Interior issued ministerial regulations to determine the nature or arrangement of equipment Facilities or services in buildings, vehicles, transportation services or other public services for people with disabilities to access and use.

Keywords: Disabled person, employment

* Graduate School of Public Administration, National Institute of Development Administration (NIDA).
E-mail: nattha@nida.ac.th

บทนำ

การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นนโยบายที่สำคัญไม่เพียงแต่ในประเทศไทย แต่เป็นนโยบายที่ได้รับการผลักดันในระดับนานาชาติ เช่น อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ยุทธศาสตร์อินซอน เพื่อทำสิทธิให้เป็นจริง ประกาศทศวรรษคนพิการแห่งอาเซียน พ.ศ.2554 - 2563 (ASEAN Decade of Persons with Disabilities 2011-2020) ช่วงเวลาแห่งการส่งเสริมการพัฒนางานด้านคนพิการแบบบูรณาการในอาเซียน (Concept Note and Mobilization Plan of ASEAN Decade for Persons with Disabilities: The Thematic Years to Promote Disability Inclusive Development in ASEAN) ซึ่งเสนอโดยประเทศไทย เป้าประสงค์การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ปี พ.ศ.2559 - 2573 ของสหประชาชาติ ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ โดยไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง (no one left behind) รวมทั้งคนพิการด้วย นอกจากนั้น ยังมีกรอบการดำเนินงานเช่นใด เพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ตลอดจนพันธกรณีระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (National Committee for the Promotion and Development of the Quality of Life of People with Disabilities, B.E.2560: 17)

สำหรับในประเทศไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับคนพิการโดยตรง ดังนี้

“มาตรา 27 กำหนดไว้ว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพ และได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยสาเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำไม่ได้ และมาตรการรัฐ ที่กำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่ เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ คนด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม...

มาตรา 71 กำหนดไว้ว่า รัฐพึงส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวอันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของสังคม จัดให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยอย่างเหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนาก่อสร้างเสริมสุขภาพเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรงและมีจิตใจเข้มแข็ง รวมตลอดทั้งส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาให้ไปสู่ความเป็นเลิศและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน รัฐพึงส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นพลเมืองที่ดี และมีคุณภาพและความสามารถสูงขึ้น รัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ และคุ้มครองป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าว ถูกใช้ความรุนแรงหรือเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม รวมตลอดทั้งให้การบำบัดฟื้นฟูเหยี่ยวาผู้ถูกกระทำดังกล่าว ในการจัดสรรงบประมาณ รัฐพึงคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการที่แตกต่างกันของเพศ วัย ทั้งนี้ เพื่อความเป็นธรรม” (Constitution of the Kingdom of Thailand B.E.2560, B.E.2560)

นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560 - 2564 ยังมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในทุกยุทธศาสตร์ (National Committee for the Promotion and Development of the Quality of Life of People with Disabilities, B.E.2560: 17)

ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ มาตรการหนึ่งที่มีความพยายามผลักดันอย่างต่อเนื่องคือ การจ้างงานคนพิการ ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายนัก เพราะแม้ไม่มีความพิการ ก็มีโอกาสว่างงานอยู่แล้ว ดังจะเห็นได้จากผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เดือนเมษายน พ.ศ.2560 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งพบว่า ประเทศไทยมีผู้มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 55.89 ล้านคน โดยเป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานหรือผู้ที่พร้อมที่จะทำงาน 37.89 ล้านคน ประกอบด้วย ผู้มีงานทำ 37.09 ล้านคน ผู้ว่างงาน 4.73 แสนคน และผู้ที่รอฤดูกาล 3.24 แสนคน ส่วนผู้ที่อยู่นอกกำลังแรงงานหรือผู้ที่ไม่พร้อมทำงาน (เช่น แม่บ้าน/นักเรียน/คนชรา) มีจำนวน 18 ล้านคน (National Statistical Office, B.E.2560)

แม้ว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของประเทศไทย จะได้รับการรับรองสิทธิตามกฎหมายโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2556 (National Committee for the Promotion and Development of the Quality of Life of People with Disabilities, B.E.2560: 17) แต่เมื่อพิจารณาจากสถานการณ์คนพิการในประเทศไทยแล้ว จะเห็นได้ว่า ภาระการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการยังต้องการการผลักดันอย่างต่อเนื่องต่อไปอีกมาก

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

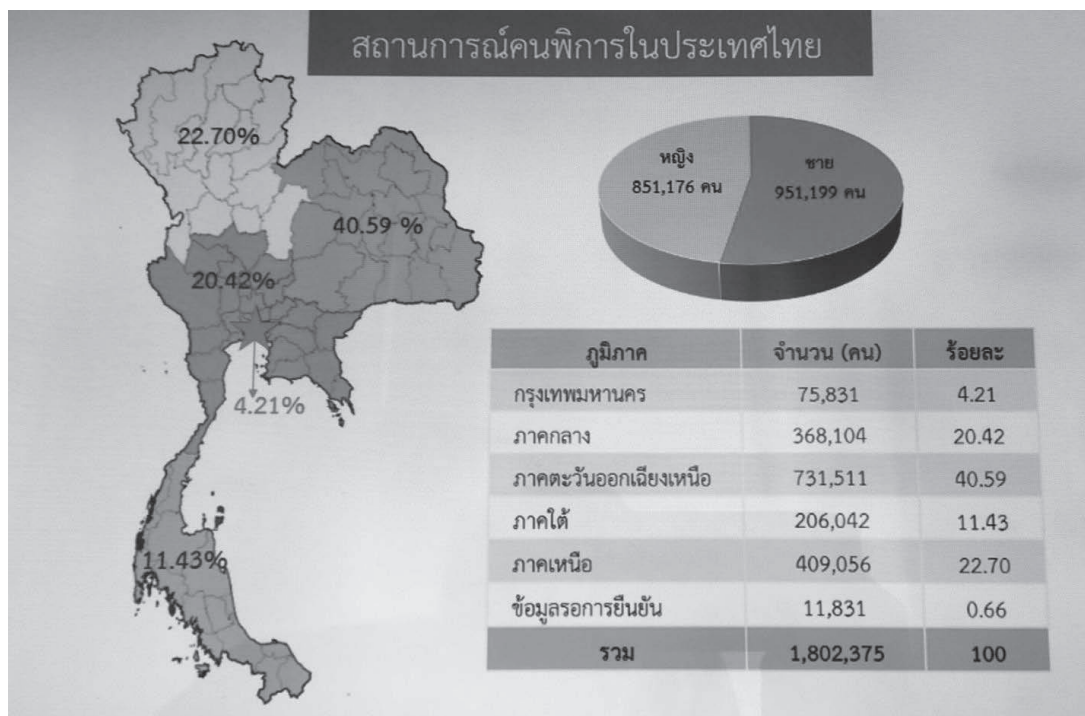
1. เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคในการจ้างงานผู้พิการในกรณีของศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางที่จะช่วยเอื้ออำนวยให้การจ้างงานสามารถเกิดขึ้นได้จริงง่ายขึ้น

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีแหล่งข้อมูลคือ เจ้าหน้าที่ของศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” วิธีการจัดเก็บข้อมูลใช้การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ร่วมประชุม การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ รวมทั้งจากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวบรวมได้จากการที่ผู้วิจัยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” ระหว่างวันที่ 19 มกราคม 2560 - 18 มกราคม 2561 นำมาประกอบการประมวลผลข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เชิงสาเหตุและผล

สถานการณ์คนพิการในประเทศไทย

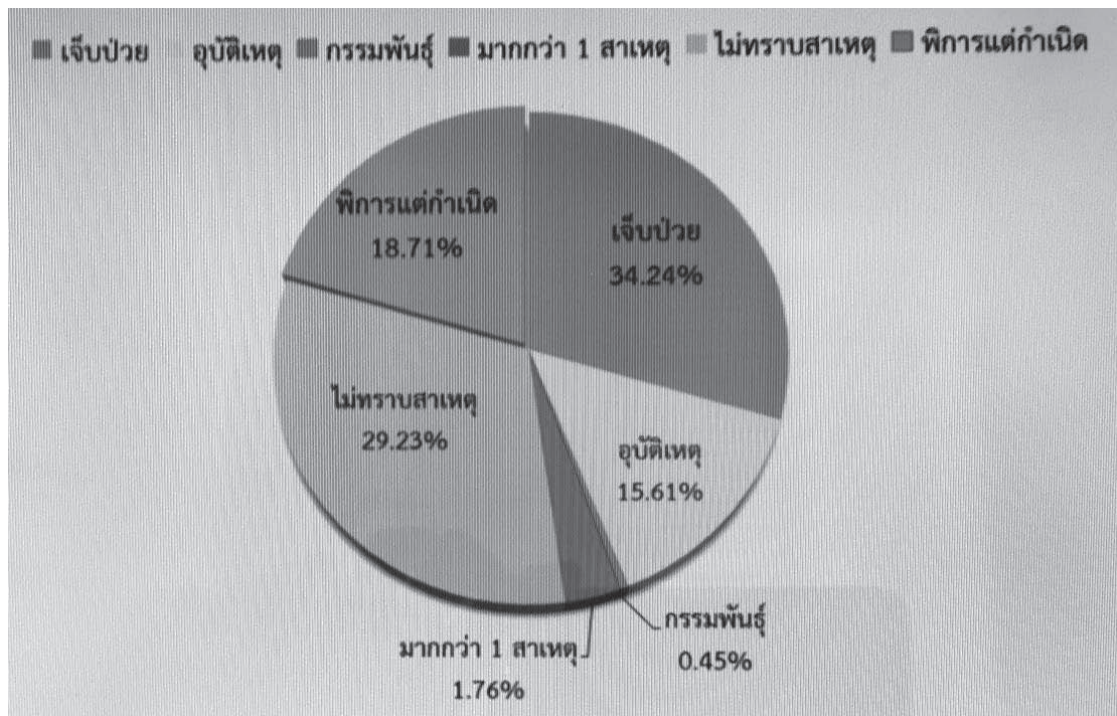
จากรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย ข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2560 จัดทำโดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่าประเทศไทยมีคนพิการ 1,802,375 คน (ร้อยละ 2.72 ของประชากรทั้งประเทศ) เป็นเพศชาย 951,199 คน (ร้อยละ 52.77) เพศหญิง 851,176 คน (ร้อยละ 47.23) ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1. สถานการณ์คนพิการในประเทศไทย

ที่มา: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (B.E.2560)

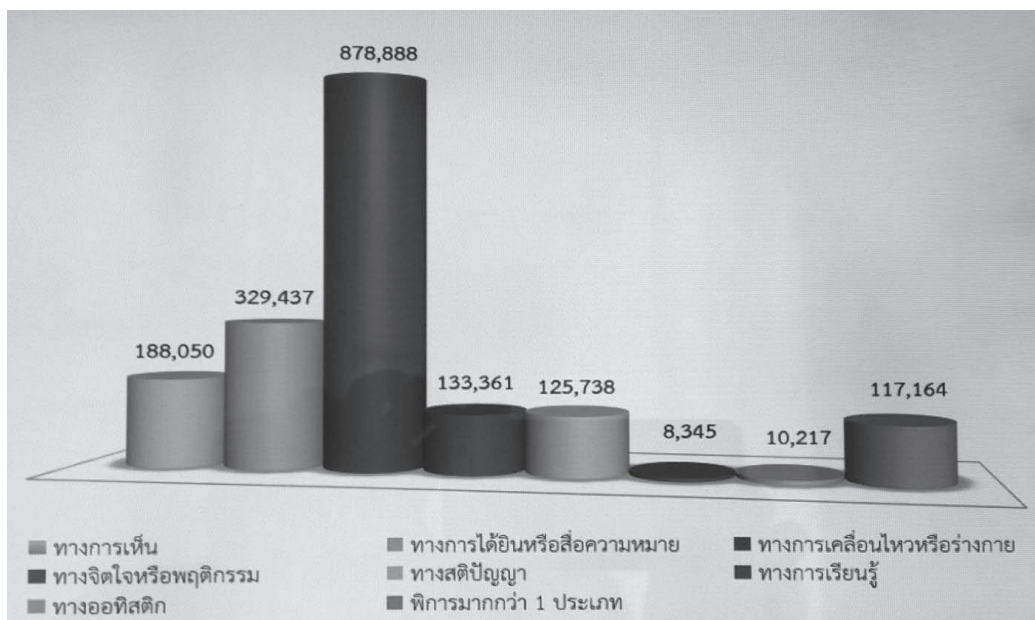
สาเหตุความพิการแบ่งได้ดังนี้ ภาวะเจ็บป่วยและโรคต่าง ๆ ในภายหลัง (ความดันโลหิตสูง/หลอดเลือดหัวใจตีบ/ข้อสันหลังอักเสบ/โรคติดเชื้อ/เบาหวาน/ลมชัก) ร้อยละ 32.24 ความพิการแต่กำเนิด ร้อยละ 18.71 อุบัติเหตุ ร้อยละ 15.61 พันธุกรรม ร้อยละ 0.45 มากกว่า 1 สาเหตุ ร้อยละ 1.76 แพทย์ไม่ระบุสาเหตุความพิการ ร้อยละ 29.23 ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2. สาเหตุความพิการ

ที่มา: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (B.E.2560)

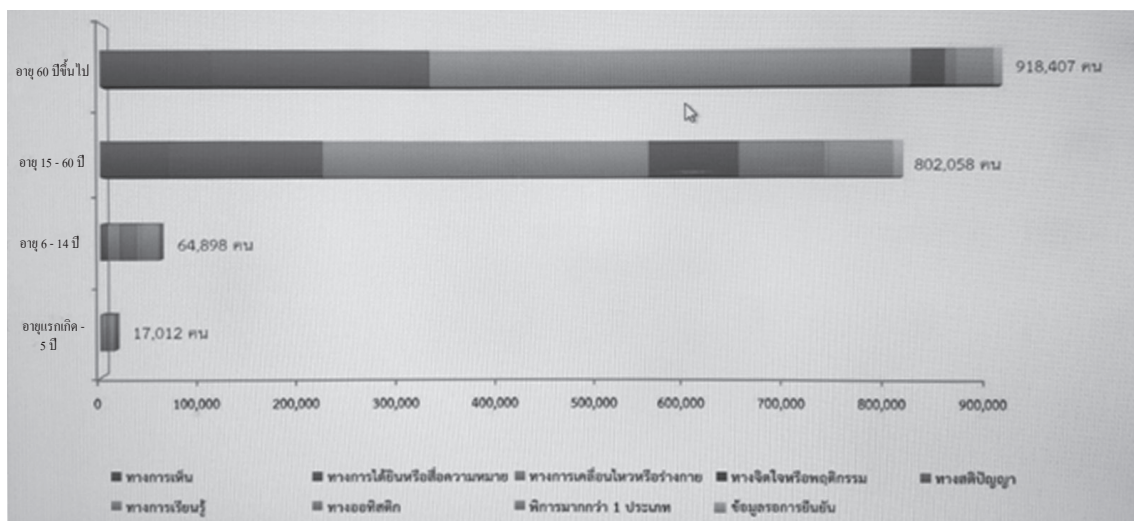
ประเภทความพิการแบ่งได้ดังนี้ พิกการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จำนวน 878,888 คน (ร้อยละ 48.76) ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน 329,437 คน (ร้อยละ 18.28) ทางการเห็น จำนวน 188,050 คน (ร้อยละ 10.43) ทางจิตใจหรือพฤติกรรม จำนวน 133,361 คน (ร้อยละ 7.40) ทางสติปัญญา จำนวน 125,738 คน (ร้อยละ 6.98) ทางการเรียนรู้ จำนวน 10,217 คน (ร้อยละ 0.57) ออทิสติก จำนวน 8,345 คน (ร้อยละ 0.46) พิกการมากกว่า 1 ประเภท จำนวน 117,164 คน (ร้อยละ 6.50) ข้อมูลรอการยืนยัน จำนวน 11,175 คน (ร้อยละ 0.62) ดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 3. ประเภทความพิการ

ที่มา: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (B.E.2560)

คนพิการที่อยู่ในวัยทำงาน อายุระหว่าง 15-60 ปี มีจำนวน 802,058 คน (ร้อยละ 44.5) คนพิการอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวน 918,407 คน (ร้อยละ 50.96) คนพิการที่มีอายุระหว่าง 22-59 ปี และคนพิการวัยสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) มีความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.67 และร้อยละ 51.92 ตามลำดับ คนพิการที่อยู่ในวัยเด็กและวัยศึกษา (แรกเกิด - 21 ปี) มีอัตราส่วนของคนพิการทางสติปัญญามากที่สุด ร้อยละ 23.67 ดังแสดงในภาพที่ 4

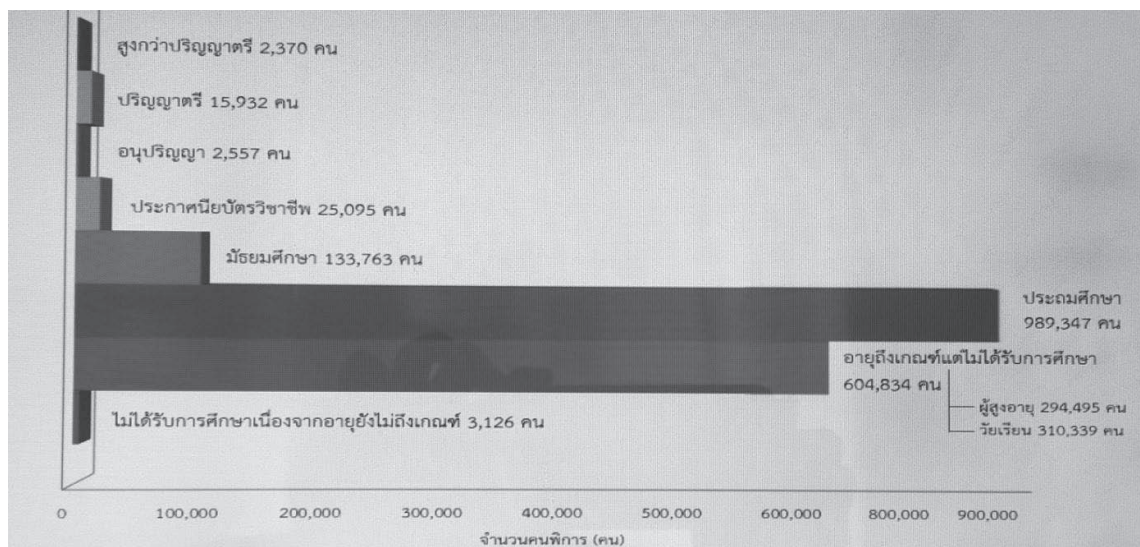

ภาพที่ 4. สถานการณ์ประเทศไทย วิเคราะห์ตามอายุและประเภทความพิการ

ที่มา: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (B.E.2560)

คนพิการไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 607,960 คน (ร้อยละ 33.73 ของคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ) แบ่งเป็นอายุไม่ถึงเกณฑ์ที่จะเรียน จำนวน 3,126 คน (ร้อยละ 0.51 ของคนพิการที่ไม่ได้รับการศึกษา) เป็นผู้สูงอายุ (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) จำนวน 294,495 คน (ร้อยละ 48.44 ของคนพิการที่ไม่ได้รับการศึกษา) และเป็นคนพิการที่อายุถึงเกณฑ์แต่ไม่ได้รับการศึกษาจำนวน 310,339 คน (ร้อยละ 51.05 ของคนพิการที่ไม่ได้รับการศึกษา)

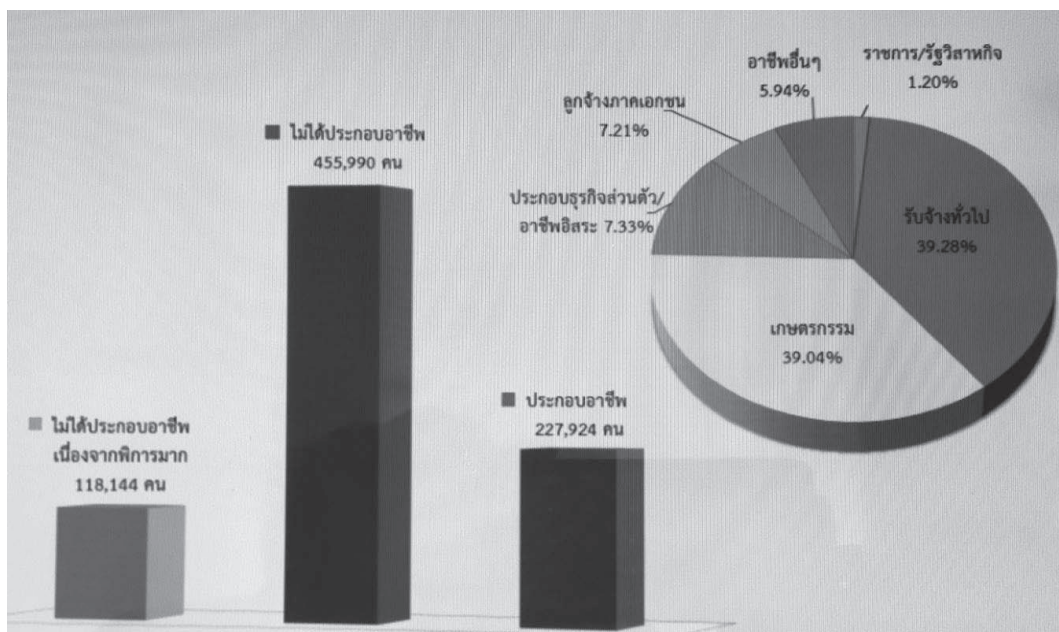
คนพิการที่ได้รับการศึกษา จำนวน 1,194,415 คน มีการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 989,347 คน (ร้อยละ 54.9) รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 133,763 คน (ร้อยละ 7.42) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช./ปวส./ปวท.) จำนวน 25,095 คน (ร้อยละ 1.4) ระดับปริญญาตรี จำนวน 15,932 คน (ร้อยละ 0.88) ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 2,370 คน (ร้อยละ 0.13) คนพิการได้รับการศึกษาระดับอนุภูมียน้อยที่สุด จำนวน 2,557 คน (ร้อยละ 0.14) และเป็นคนพิการได้รับการศึกษานอกระบบ จำนวน 25,351 คน (ร้อยละ 1.4) ดังแสดงในภาพที่ 5

ภาพที่ 5. การศึกษาคนพิการ

ที่มา: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (B.E.2560)

คนพิการที่อยู่ในวัยทำงาน (อายุ 15-60 ปี) จำนวน 802,058 คน แบ่งเป็นคนพิการในวัยทำงานที่ประกอบอาชีพ จำนวน 227,924 คน (ร้อยละ 28.42) คนพิการในวัยทำงานที่สามารถประกอบอาชีพได้ แต่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 455,990 คน (ร้อยละ 56.85) คนพิการในวัยทำงานที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ (เนื่องจากพิการมาก ช่วยเหลือตนเองไม่ได้) จำนวน 118,144 คน (ร้อยละ 14.73) การประกอบอาชีพของคนพิการ ได้แก่ รับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 39.28) เกษตรกรรม (ร้อยละ 39.04) ประกอบกิจการส่วนตัว/อาชีพอิสระ (ร้อยละ 7.33) ลูกจ้างภาคเอกชน (ร้อยละ 7.21) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 1.2) และประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น หาของป่า เก็บของเก่าขาย (ร้อยละ 5.94) ดังแสดงในภาพที่ 6

ภาพที่ 6. อาชีพคนพิการในวัยทำงาน

ที่มา: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (B.E.2560)

จากสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยมีคนพิการ 1,802,375 คน (ร้อยละ 2.72 ของประชากรทั้งประเทศ) สาเหตุความพิการส่วนมากเกิดจากภาวะเจ็บป่วยและโรคต่าง ๆ ในภายหลัง (ความดันโลหิตสูง/หลอดเลือดหัวใจตีบ/ข้อสันหลังอักเสบ/โรคติดเชื้อ/เบาหวาน/ลมชัก) ร้อยละ 32.24 ประเภทความพิการที่มีมากที่สุดคือ พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จำนวน 878,888 คน (ร้อยละ 48.76) คนพิการที่อยู่ในวัยทำงาน อายุระหว่าง 15-60 ปี มีจำนวน 802,058 คน (ร้อยละ 44.5) คนพิการในวัยทำงานที่สามารถประกอบอาชีพได้ แต่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ มีจำนวน 455,990 คน (ร้อยละ 56.85) คนพิการที่ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 607,960 คน (ร้อยละ 33.73 ของคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ) เป็นคนพิการที่อายุถึงเกณฑ์แต่ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 310,339 คน (ร้อยละ 51.05 ของคนพิการที่ไม่ได้รับการศึกษา) คนพิการที่ได้รับการศึกษา จำนวน 1,194,415 คน มีการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 989,347 คน (ร้อยละ 54.9) การประกอบอาชีพของคนพิการส่วนใหญ่ ได้แก่ รับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 39.28) และเกษตรกรรม (ร้อยละ 39.04)

การจ้างงานคนพิการ

ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งคือ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการด้านแรงงาน ซึ่งตาม พรบ. กำหนดให้มีการจ้างงานคนพิการ มีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องปรากฏในมาตราต่าง ๆ ดังนี้

“มาตรา 33 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน

มาตรา 34 นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา 33 ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา 24(5) ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง แต่มิได้ส่งส่งล่าช้า หรือส่งเงินไม่ครบถ้วน ให้เสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของจำนวนเงินที่ยังไม่ได้ส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการหรือเงินที่ส่งเข้ากองทุนแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 35 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา 33 หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา 33 และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา 34 หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา 37 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดลักษณะหรือการจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือบริการสาธารณะอื่น ให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

เจ้าของอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือผู้ให้บริการสาธารณะอื่น ซึ่งได้จัดอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี หรือยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 38 นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่จ้างคนพิการเข้าทำงานมากกว่าร้อยละหกสิบของลูกจ้างในสถานประกอบการนั้น โดยมีระยะเวลาจ้างเกินกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ในปีภาษีใดมีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ในปีภาษีนั้น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด”

ทั้งนี้ พรบ. ได้นิยามคำสำคัญส่วนหนึ่งไว้ดังนี้

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

“การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพหรือความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพหรือความสามารถที่มีอยู่เดิมไว้ โดยอาศัยกระบวนการทางการแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ หรือกระบวนการอื่นใด เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมอย่างเต็มศักยภาพ

“การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การจัดสวัสดิการ การส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิ การสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ

“ผู้ช่วยคนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งให้ความช่วยเหลือคนพิการเฉพาะบุคคลเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิต ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

จะเห็นได้ว่า พรบ. มีเจตนารมณ์ในการระดมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และการให้โอกาสทางสังคมแก่คนพิการคือ การให้โอกาสที่ดีที่สุด คือการมีงานทำเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งมาตรการตามกฎหมาย ได้แก่ การกำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา 33 หรือให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา 33 ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา 24(5) หรือเลือกดำเนินการตามมาตรา 35 คือหากไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา 33 และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา 34 ให้หน่วยงานของรัฐ นายจ้าง หรือเจ้าของสถานประกอบการ ให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทน

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์เป็นส่วนราชการที่ต้องปฏิบัติตาม พรบ. ในการจ้างงานคนพิการตามมาตรา 33 เช่นกัน อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ไม่มีการจ้างงานคนพิการ แต่ดำเนินการต่าง ๆ ตามมาตรา 35 แทน ซึ่งทำให้ไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุน ตามมาตรา 34

ผลการดำเนินการจ้างงานคนพิการในภาพรวม

แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ.2560 - 2564 หน้า 4 ได้รายงานผลการดำเนินการที่ผ่านมาด้านการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำของคนพิการ ดังนี้

“มีคนพิการทำงานในสถานประกอบการ จำนวนกว่า 32,500 คน และทำงานในหน่วยงานของรัฐจำนวนกว่า 3,846 คน ซึ่งนับว่าเป็นพัฒนาการที่ดีในเชิงของการสร้างโอกาสให้คนพิการได้แสดงศักยภาพ และสังคมได้ตระหนักถึงความสามารถของคนพิการที่เป็นกำลังสำคัญในการร่วมพัฒนาประเทศ รวมถึงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ให้บริการ กู้ยืมเงินคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ จำนวน 60,228 ราย โดยไม่เสียดอกเบี้ย และได้ปรับเพิ่มวงเงินกู้ยืมเงินทุน ประกอบอาชีพรายบุคคล จากเดิมรายละไม่เกิน 40,000 บาท เป็นไม่เกินรายละ 60,000 บาท และให้มีการพิจารณาเป็นราย ๆ ไป โดยไม่เกิน 120,000 บาทต่อราย ทำให้คนพิการมีงานทำและมีรายได้เลี้ยงดูตนเอง และครอบครัวมากยิ่งขึ้น ด้านสิทธิและสวัสดิการของคนพิการ มีการพัฒนาระบบบริการล่ามภาษามือ ส่งเสริมพัฒนาความรู้ให้กับล่ามภาษามือ จัดทำหลักสูตรพัฒนาล่ามภาษามือในระยะสั้นและระยะยาว และสร้างความตระหนักถึงแก่บุคคลทั่วไปเกี่ยวกับการใช้ภาษามือไทย มีล่ามภาษามือได้รับการจัดจ้าง จำนวน 649 คน จัดบริการผู้ช่วยคนพิการ จำนวน 780 คน มีการฝึกอบรมให้ความรู้ผู้ช่วยคนพิการตามหลักสูตรผู้ช่วยคนพิการระดับพื้นฐาน เพื่อให้สามารถดูแลคนพิการในระดับรุนแรงที่มีความประสงค์จะขอรับบริการผู้ช่วยคนพิการ รวมถึงได้มีการส่งเสริมและพัฒนาทักษะคนพิการ โดยให้บริการอุปการะเลี้ยงดูด้านปัจจัย 4 บริการทางสังคมสงเคราะห์ รักษาพยาบาลฟื้นฟูปรับสภาพร่างกาย จิตใจ ตามสภาพความพิการ ส่งเสริมพัฒนาการให้บริการด้านการศึกษาและวิชาชีพ ในสถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการ และศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการ สังกัดกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน 22 แห่ง มีคนพิการกว่า 5,191 คน การผลักดันการจัดตั้งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและทุกคนในสังคมเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งมีหน่วยงานราชการที่จะต้องดำเนินการจัดตั้งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ จำนวนทั้งสิ้น 43,024 แห่ง และได้มีการจัดตั้งอำนวยความสะดวกไปแล้วจำนวน 22,259 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 51.74) รวมถึงการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้เอื้อต่อการดำรงชีวิตของคนพิการกว่า 10,000 หลัง และได้ดำเนินการพัฒนา และสร้างชุมชนต้นแบบอารยสถาปัตย์โดยดำเนินการนำร่องกว่า 33 จังหวัด และมีแผนที่จะดำเนินการให้ครอบคลุมทุกจังหวัด ในปี พ.ศ.2561 นอกจากนี้ ได้ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อรองรับระบบคมนาคมขนส่งที่เอื้อต่อคนพิการ โดยได้มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับรถโดยสารปรับอากาศใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (NGV) ชานต่ำ ประกอบด้วย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร สถาบันการศึกษา องค์การคนพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการศึกษาและสำรวจเส้นทางเดินรถ NGV ชานต่ำ การปรับปรุงทางลาดทางเดินเท้า ป้ายหยุดรถประจำทาง จำนวน 1,234 แห่ง”

สำหรับสถิติการจ้างงานในหน่วยงานรัฐ และสถานประกอบการเอกชน มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1. การจ้างงานคนพิการในหน่วยงานรัฐ ณ วันที่ 10 มกราคม 2561

หน่วยงาน	จำนวนทั้งหมด (แห่ง)	จำนวนคนพิการที่ต้องจ้าง (คน)	ผลการปฏิบัติตามกฎหมาย			รวม	คิดเป็นร้อยละ
			ตามมาตรา 33 (คน)	ตามมาตรา 34 (คน)	ตามมาตรา 35 (คน)		
หน่วยงานของรัฐ	290	12,932	4,863	-	1,501	6,364	50.91

ที่มา: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (B.E.2561)

ตารางที่ 2. การจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการ ณ วันที่ 3 เมษายน 2560

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนสถานประกอบการที่ต้องจ้างคนพิการเข้าทำงาน	13,473 แห่ง	100.00
จำนวนคนพิการที่สถานประกอบการต้องรับเข้าทำงาน	62,719 ราย	100.00
จำนวนสถานประกอบการที่รับคนพิการเข้าทำงาน	10,706 แห่ง	79.47
- มาตรา 33	32,945 ราย	52.53
- มาตรา 35	9,449 ราย	15.07
- รวม	40,031 ราย	64.05
จำนวนคนพิการที่สถานประกอบการจ่ายเงินเข้ากองทุนแทนการจ้างคนพิการ	15,311 ราย	24.41
- จำนวนเงินที่จ่ายเข้ากองทุน (ล้านบาท)	1,672 ลบ.	
จำนวนสถานประกอบการที่ยังไม่ได้จ้างคนพิการ		17.74
คงเหลือจำนวนคนพิการที่ยังไม่ได้จ้าง		
- นับรวมจำนวนคนพิการที่นายจ้างใช้วิธีการจ่ายเงินเข้ากองทุนแทนการจ้าง	5,014	7.99
- ไม่นับรวมจำนวนคนพิการที่นายจ้างใช้วิธีการจ่ายเงินเข้ากองทุนแทนการจ้าง	20,325	32.41

ที่มา: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (B.E.2561)

การจ้างงานผู้พิการของศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สำหรับการจ้างงานผู้พิการของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า สถาบันฯ ในปี พ.ศ.2560 ปรากฏว่าไม่มีผู้พิการเข้าทำงาน สถาบันฯ จึงใช้วิธีการจัดกิจกรรม หรือจัดหาสถานที่ให้ผู้พิการสามารถจำหน่ายสินค้าแทน ทั้งนี้ ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ได้จัดให้มีโครงการนำร่อง “การจ้างผู้พิการดำเนินการเก็บข้อมูล” ด้วยการจ้างผู้พิการให้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นสาธารณะ งานวิจัย และการเก็บข้อมูลตัวอย่างหลัก (master sample) ประเภทของความพิการที่น่าจะสามารถทำงานได้คือ พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย โดยไม่มีความพิการด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม และต้องสามารถเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะที่ช่วยเหลือตัวเองได้ โดยศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” ได้ปรับปรุงอาคารสถานที่ทำงานไว้รองรับเพื่ออำนวยความสะดวกเพิ่มเติมสำหรับผู้พิการ ด้วยการกันที่จอดรถใกล้ตัวอาคารเป็นที่จอดรถคนพิการ 1 ที่ ทำทางลาดขึ้นอาคารใกล้

ที่จอดรถนั้น และเปลี่ยนห้องน้ำชั้น 1 เป็นห้องน้ำสำหรับคนพิการ

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิต้าโพล” ครั้งที่ 3/2560 วันพฤหัสบดีที่ 3 สิงหาคม 2560 มีวาระที่เกี่ยวข้องคือ วาระที่ 5.4 การปรับปรุงอาคารเสรีไทย สำนักงานใหม่ของศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิต้าโพล”

“ผู้อำนวยการศูนย์ฯ เสนอว่า ตามที่ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ได้ให้ศูนย์ฯ ย้ายที่ทำการศูนย์ฯ จากอาคารนิดาสมัพันธ์ไปอาคารเสรีไทย และ บริษัท ทรัพย์สิน พาวเวอร์ จำกัด เป็นผู้รับเหมาปรับปรุงอาคารเสรีไทย กำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาจ้างภายในวันที่ 14 ตุลาคม 2560 ประกอบกับศูนย์ฯ ได้มีโครงการนำร่อง “การจ้างงานผู้พิการดำเนินการเก็บข้อมูล” ซึ่งได้ประชาสัมพันธ์ไปเรียบร้อยแล้ว ผู้พิการส่วนใหญ่มีความประสงค์จะทำงานอยู่ในพื้นที่จังหวัดที่อยู่อาศัยมากกว่าที่จะมาทำงานที่ศูนย์ฯ แต่เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในอนาคต และให้อาคารเสรีไทยมีโครงสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ จึงได้ขอความอนุเคราะห์ให้กองกลางดำเนินการปรับปรุงทางลาดและห้องน้ำสำหรับผู้พิการเพิ่มเติม ทั้งนี้ ศูนย์ฯ จะจัดทำป้ายชื่อศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิต้าโพล” โพลแห่งแรกของประเทศไทย ไว้หน้าอาคารด้วย เพื่อให้ดูสวยงามทันสมัย และมีความน่าเชื่อถือ...”

วาระที่ 5.8 การประชาสัมพันธ์การรับสมัครผู้พิการดำเนินการเก็บข้อมูล

“ผู้อำนวยการศูนย์ฯ เสนอว่า ตามที่ รัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้พิการ โดยการกำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการรองรับเพื่อช่วยเหลือผู้พิการให้มีอาชีพ มีงานทำ มีรายได้เป็นของตนเอง ไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคม ซึ่งเป็นการช่วยเหลือให้ผู้พิการที่อยู่ในวัยแรงงานและมีศักยภาพได้มีงานทำ มีอาชีพและรายได้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และเป็นการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ด้วยเหตุผลดังกล่าว ศูนย์ฯ จึงจัดทำโครงการนำร่อง (Pilot Project) “การจ้างผู้พิการดำเนินการเก็บข้อมูล” ด้วยการจ้างผู้พิการให้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นสาธารณะ งานวิจัย และการเก็บข้อมูลตัวอย่างหลัก (Master Sample) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ซึ่งในโครงการนำร่องนี้ ศูนย์ฯ เน้นในด้านการประชาสัมพันธ์โครงการดังกล่าวผ่านหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้พิการ เพื่อให้หน่วยงานศึกษาแนวทางการปฏิบัติงาน ตลอดจนคุณสมบัติของผู้พิการที่เหมาะสมกับลักษณะงานที่ปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้พิการได้งานทำที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ และความถนัดของแต่ละบุคคล ซึ่งได้รับการตอบรับจากหน่วยงาน มีบุคคลที่สนใจโครงการเป็นอย่างมาก แต่ผู้พิการส่วนใหญ่ประสงค์จะทำงานอยู่ในพื้นที่มากกว่าเพื่อความสะดวกในการเดินทาง และเพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย ศูนย์ฯ จึงได้ขึ้นทะเบียนผู้พิการที่สนใจรับงานในแต่ละจังหวัดไว้สำหรับการจ้างงานในอนาคต”

ศูนย์ฯ เริ่มประชาสัมพันธ์โครงการในช่วงเดือนมิถุนายน 2560 โดยเน้นประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการ ได้แก่ กระทรวงแรงงาน สำนักงานจัดหางานจังหวัดทั่วประเทศ และมูลนิธิต่าง ๆ กว่า 120 หน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานศึกษาแนวทางการปฏิบัติงาน ตลอดจนคุณสมบัติของผู้พิการที่เหมาะสมกับลักษณะงานที่ปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้พิการได้งานทำที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ และความถนัดของแต่ละบุคคล โดยมีหน่วยงานและผู้พิการให้ความสนใจโทรศัพท์เข้ามาติดต่อสอบถามเกี่ยวกับลักษณะของงานเพิ่มเติมประมาณ 15 ราย เพราะเข้าใจว่าสามารถนำแบบสอบถามกลับไปทำที่บ้านได้ แต่เนื่องจากการเก็บข้อมูลของศูนย์ฯ เป็นการเก็บข้อมูลทางโทรศัพท์ ซึ่งต้องมาปฏิบัติงานที่ศูนย์ฯ ทำให้ผู้พิการไม่สะดวกในการเดินทางทุกวัน ศูนย์ฯ จึงได้ขึ้นทะเบียนผู้พิการที่ได้ส่งใบสมัครไว้จำนวน 3 คน สำหรับการจ้างงานในอนาคต หากมีการเก็บข้อมูลในพื้นที่ใกล้เคียงกับที่ผู้พิการอาศัยอยู่

การวิเคราะห์ปัญหาและอภิปรายผล

ปัญหาอุปสรรคในการจ้างงานผู้พิการในกรณีของศูนย์ฯ ที่ทำให้ไม่มีการจ้างงานคนพิการมีสาเหตุสำคัญคือผู้พิการที่มาสมัครงานเป็นผู้พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ซึ่งถึงแม้จะสามารถเคลื่อนไหวร่างกาย ช่วยเหลือตนเองได้ และมีคุณสมบัติครบตามประกาศรับสมัคร แต่ไม่สะดวกในการเดินทางมาทำงานที่ศูนย์ฯ เพราะระบบขนส่งสาธารณะไม่เอื้ออำนวย แม้การเดินทางมายังศูนย์ฯ จะมาได้ทั้งทางรถส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง รถตู้รับจ้าง รถแท็กซี่ มอเตอร์ไซด์รับจ้าง หรือแม้แต่เรือที่มาจากคลองแสนแสบ แต่ทุกหนทางล้วนไม่สะดวกสำหรับผู้พิการทั้งสิ้น รถส่วนตัวนั้นผู้สมัครไม่มี จะให้ผู้อื่นช่วยมาส่งก็เป็นไปไม่ได้ ถ้าต้องทำงานหลายวันต่อสัปดาห์ ระบบขนส่งสาธารณะก็ไม่พร้อมพอที่จะรองรับผู้พิการทางร่างกาย โดยเฉพาะกรณีนั่งรถเข็น ให้ได้รับความสะดวกและไม่เพียงแต่พาหนะเท่านั้นที่ไม่เอื้ออำนวยทางเดินเท้า ทางข้ามต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งอยู่เหนืออำนาจของศูนย์ฯ ก็ไม่สะดวกสำหรับผู้พิการทางร่างกาย โดยเฉพาะ กรณีนั่งรถเข็นเช่นกัน

ดังนั้น แม้ศูนย์ฯ จะมีความตั้งใจจริงและเตรียมความพร้อมไว้รองรับผู้พิการ และผู้พิการก็มีความพร้อมที่จะมาทำงาน แต่ก็ไม่สามารถจ้างงานได้ เพราะผู้พิการไม่สามารถเดินทางมายังศูนย์ฯ ได้ด้วยมีปัญหาอุปสรรคเป็นอย่างมากในเรื่องการเดินทาง แม้ศูนย์ฯ จะตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศก็ตาม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ โดยเฉพาะปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จะเอื้อให้ผู้พิการสามารถเดินทางด้วยตนเองได้สะดวกและปลอดภัย เช่น บริการขนส่งสาธารณะ สัญญาณจราจร ทางเดินเท้า เป็นต้น จะมีส่วนช่วยอย่างมากต่อการเพิ่มอัตราการจ้างงานผู้พิการ

การจ้างงานคนพิการจะมีเพิ่มมากขึ้นได้ จำเป็นที่จะต้องทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จริงจากสิทธิ สวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ซึ่งก็คือ การเร่งรัดการดำเนินงานตาม พรบ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 มาตรา 37 ที่กำหนด “ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคารสถานที่ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือบริการสาธารณะอื่น ให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้”

NIDA Poll

โพลแห่งแรกในประเทศไทย

ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิต้าโพล” เปิดรับสมัครผู้พิการดำเนินการเก็บข้อมูล

▶ **ตำแหน่ง**

- พนักงานเก็บข้อมูล สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ (ไม่จำกัดจำนวน)

▶ **คุณสมบัติ**

- ผู้พิการที่สามารถพูด อ่าน ฟัง และเขียนได้ สามารถช่วยเหลือตนเองได้
- ไม่จำกัดเพศ อายุตั้งแต่ 18 - 45 ปี
- จบการศึกษาระดับ ม.6 หรือ ปวช. ขึ้นไป
- มีความมั่นใจ น้ำเสียงไพเราะ ใจเย็น มีทักษะด้านการเจรจาและการสื่อสารที่ดี มีทัศนคติที่ดี
- สามารถทำงานเป็นทีมได้
- มีมนุษยสัมพันธ์ มีความขยัน ซื่อสัตย์ อดทน และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า หรือในสถานการณ์ที่กดดันได้

▶ **รายละเอียดงาน**

- โทรศัพท์สัมภาษณ์ตัวอย่างหลัก (Master Sample) จากฐานข้อมูลของศูนย์ฯ “นิต้าโพล” เพื่อดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นต่างๆ เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือประเด็นอื่นๆ และจัดบันทึกข้อมูลที่ได้ออกจากการสัมภาษณ์ลงในแบบสอบถาม (ไม่มีอัดหีบห่อ) โดยจะมีการอบรมก่อนการทำงาน

“ ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิต้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เป็นหน่วยงานสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นต่างๆ ที่น่าสนใจ และนำเสนอผลสำรวจต่อสาธารณะ รวมทั้งให้บริการวิชาการแก่บุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ”

ค่าตอบแทน วันละ 400 บาท (แบบสอบถาม 20 - 40 ชุด/วัน)
เวลาปฏิบัติงาน 08.30 - 17.00 น. ของทุกวันที่มีโครงการสำรวจ สามารถเลือกวันมาทำงานได้

สถานที่ทำงาน : ณ ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิต้าโพล”
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิต้า)

ติดต่อ

คุณเบญจวรรณ หรือ คุณศศิวิมล

☎ 02 727 3596 📠 02 727 3595

📍 อาคารนิต้าสัมพันธ์ ชั้น 5
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
118 ถ.เสรีไทย คลองจั่น บางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
E-mail : nida_poll@nida.ac.th
www.nidapoll.nida.ac.th

ภาพที่ 7. โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การรับสมัครผู้พิการ

References

Constitution of the Kingdom of Thailand B.E.2560. (B.E.2560).

Department of Empowerment of Persons with Disabilities, Ministry of Social Development and Human Security. (B.E.2560). *Raingan Komun Satanakhan Dan Konpikhan Nai Pratet Thai*. Retrieved from http://dep.go.th/sites/default/files/files/news/สถานการณ์คนพิการ_มิถุนายน2560.pdf.

_____. (B.E.2561). *Rabob Raingan Pon Khan Chang Ngan Kon Pikhan*. Retrieved from <http://job.dep.go.th/>.

National Committee for the Promotion and Development of the Quality of Life of People with Disabilities. (B.E.2560). *Plan Pattana Kunnapap Chiwit Kon Pikhan Chabub Ti 5 B.E.2560-2564*. Retrieved from <http://dep.go.th/sites/default/files/files/law/แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ%20ฉบับท.pdf>.

National Statistical Office. (B.E.2560). *Botsarup Sumrub Pu Borihan Pawa Khan Tumngan Kong Prachakorn April B.E.2560*. Retrieved from <http://www.nso.go.th/sites/2014/DocLib13/ด้านสังคม/สาขาแรงงาน/ภาวะการทำงานของประชากร/ภาวะการทำงานของประชากร60/บทสรุปผู้บริหาร-04-60.pdf>.